

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální Ostrava-
Mariánské Hory, Karasova 16**

Karasova 16, 709 00 Ostrava-Mariánské Hory

Identifikátor školy: 600 017 672

Termín konání inspekce: 8. – 11. únor 2005

Čj.:	n2-1083/05-003154
Signatura:	kn6fy531

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Obchodní akademie a Vyšší odborná škola sociální Ostrava-Mariánské Hory, Karasova 16 (škola) je příspěvkovou organizací zřízenou Moravskoslezským krajem. Má odloučené pracoviště v Ostravě-Moravské Ostravě, Na Jízdárně 4, kde v současné době sídlí vyšší odborná škola. Škola oslaví v letošním roce 100 let od svého založení. Ve škole se vyučují tyto studijní obory: Obchodní akademie, Ekonomické lyceum, Veřejnosprávní činnost na střední škole a Sociální práce na vyšší odborné škole.

Školu navštěvuje ve školním roce 2004/2005 1161 žák ve 43 třídách. Součástí školy je domov mládeže.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální a materiálně-technické podmínky, průběh a výsledky vzdělávání ve střední škole v studijním oboru Obchodní akademie k datu inspekce.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Odbornou kvalifikaci pedagogických pracovníků včetně ředitele školy nesplňují pouze dva pracovníci, kterým chybí pedagogická odbornost. Ředitel školy přidělil jednotlivé úvazky vzhledem k odbornostem učitelů. Na realizaci výchovně vzdělávacího procesu školy se v době konání inspekce podílelo padesát tři pedagogických pracovníků. Organizační struktura školy je přehledná a funkční. V organizačním řádu jsou stanoveny kompetence jednotlivých zaměstnanců, účelně delegovány pravomoci a zodpovědnosti. Metodické orgány se podílejí na koncepci rozvoje školy, tvorbě plánů práce, stanovení výchovně-vzdělávacích cílů školy. Přenos informací uvnitř školy je zajištěn jednak pomocí nástěnek ve sborovně, jednak elektronicky.

Přiměřená pozornost je věnována dalšímu vzdělávání učitelů v souladu s profilem školy a finančními možnostmi. Začínající učitelé mají přiděleného uvádějícího zkušeného kolegu. Kontrolní a hospitační činnost zahrnuje všechny oblasti školy, s jejich výsledky jsou jednotliví zaměstnanci seznamováni a má vliv na zlepšování kvality výchovně-vzdělávacího procesu. Škola provádí vlastní SWOT analýzu, která je podkladem pro zpracování strategického plánu školy. V rámci autoevaluace provádí škola dotazníkové šetření pro žáky čtvrtých ročníků a jejich rodiče.

Personální podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako vynikající.

MATERIÁLNĚ TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Škola je pavilónového typu, jednotlivé budovy jsou propojeny spojovacími chodbami. Ve škole jsou odborné učebny, zaměřené hlavně na některé ekonomické předměty a výpočetní techniku (ekonomická cvičení, účetnictví, písemná a elektronická komunikace). Odborná učebna zeměpisu i dějepisu se buduje. Estetická úroveň školy a jednotlivých učeben je na běžné úrovni. V současné době je výzdoba školy zaměřena k chystanému výročí školy. Žáci mají k dispozici učebnice, v ekonomických předmětech i vlastní portfolio tvořené jednotlivými příklady a jinými písemnostmi. V rámci kontrolní činnosti mapuje vedení školy situaci v jednotlivých oblastech a podle finančních možností se snaží o zlepšování materiálně technických podmínek. Součástí soustavy plánů školy je i plán materiálního krytí potřeb pro rok 2005.

Materiálně technické podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vyučované obory

Škola vyučuje studijní obor v souladu s rozhodnutím vydaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 31. ledna 2002 čj. 29 895/2001-21. Škola se řídí schválenými učebními dokumenty. Učební plány ředitel školy vhodně upravil s ohledem na podmínky školy a profil absolventů i jejich uplatnění v praxi. Dokumentace školy průkazně zachycuje průběh vzdělávání. Kontrolní činnost vedení školy a poradních orgánů pozitivně ovlivňuje plnění učebních dokumentů.

Rozvrh hodin z psychohygienického hlediska u některých skupin žáků neodpovídá požadavkům právního předpisu. Školní řád obsahuje práva a povinnosti žáků. Ředitel školy schválil řády odborných učeben. Výchovné poradenství je integrováno do výchovně-vzdělávacího procesu školy. Zahrnuje práci s problémovými žáky, oblast profesního poradenství, spolupráci s rodiči a odpovídajícími institucemi. Činnost výchovného poradenství a prevence sociálně-patologických jevů přispívá ke zkvalitňování výchovné práce školy. Klima školy, její zapojení do vzdělávacích aktivit, soutěží, projektů, odpovídajících asociací a spolupráce s ostatními školami přispívají k realizaci vzdělávacích programů. Školní informační systém je funkční vůči zletilým žákům i zákonným zástupcům nezletilých žáků.

Společenskovědní předměty (český jazyk a literatura, dějepis)

Probírané učivo bylo v souladu s obecnými cíli a zásadami vzdělávání, navazovalo na předcházející témata. Stanovené jednotlivé cíle výuky respektovaly aktuální stav třídy a přispívaly k naplňování výchovně vzdělávacích cílů ve sledované výuce.

Vyučovací hodiny probíhaly v běžných kmenových třídách. K výuce dějepisu byla využita i budovaná odborná učebna, vybavená didaktickou a audiovizuální technikou. Ve vyučování pracovali žáci především s učebnicemi, v dějepise s mapami a atlasy. Pouze v jedné hodině měla učitelka připraveny pracovní listy a k doplnění učiva encyklopedie.

Většina vyučovacích hodin byla vhodně didakticky členěna. Ve všech zhlédnutých hodinách měli příležitost uplatnit své nabyté vědomosti a zkušenosti. Přístup učitelů byl klidný, přiměřený věku a potřebám žáků. Při výkladu učiva využívali mezipředmětových vztahů, používali odbornou terminologii. Při procvičování vhodně reagovali na chyby, společně s žáky hledali správné řešení.

Žáci přistupovali k výuce aktivně.

V hospitovaných třídách byla akceptována dohodnutá pravidla komunikace. Žáci dostali prostor k vyjádření svých názorů, respektovali autoritu vyučujících.

Výkony žáků hodnotili slovně. Individuální i orientační zkoušení bylo realizováno ústní formou, vycházelo z pochopení širších souvislostí.

Průběh a výsledky vzdělávání ve společenskovědních předmětech jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Cizí jazyky

Ve škole se vyučuje anglický jazyk, německý jazyk, francouzský jazyk, ruský jazyk a španělský jazyk. Hospitace proběhly v hodinách anglického, ruského a německého jazyka. Výuka probíhá v souladu s učebními osnovami. Obsah probíraného učiva je přizpůsoben složení tříd.

Učitelé účelně využívali názorné pomůcky a didaktickou techniku.

Hodiny byly vedeny odborně i věcně správně. Použité vyučovací metody odpovídaly sledovanému cíli.

Vyučovací čas byl ve všech vyučovacích jednotkách účelně naplánován a využit. V hodinách vedli učitelé aktivní dialog se žáky, určitý čas byl věnován samostatné práci žáků.

Tempo výuky volili učitelé s ohledem na konkrétní složení třídy a náročnost probíraného učiva. Přístupy k obsahu a organizaci výuky cizích jazyků respektují požadavek komunikativního pojetí vzdělávání.

Individuální přístup k žákům byl uplatňován.

Učivo bylo vhodně aktualizováno.

Klima tříd bylo klidné, pracovní. Stanovená pravidla komunikace mezi učiteli a žáky i žáky navzájem byla akceptována. Učitelé vytvořili prostor pro vyjádření vlastních názorů žáků, argumentaci, diskusí. V hospitovaných hodinách byla patrná snaha o rozvoj komunikativních dovedností žáků.

Ve většině hodin učitelé vhodným způsobem hodnotili žáky, ocenili jejich pokrok v učení. Klasifikace byla zdůvodněná, motivující. Občas bylo použito sebehodnocení žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání v cizích jazycích jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Přírodovědné předměty (matematika, hospodářský zeměpis)

Ve vyučovacích hodinách byly stanoveny cíle výuky vhodně a přiměřeně vzhledem k aktuálnímu stavu třídy. Výchovně vzdělávací cíle ve sledovaných hodinách byly plněny. Jednotlivá probíraná témata navazovala na předcházející učivo.

Vyučovací hodiny sledovaných předmětů probíhaly v kmenových třídách i v budované odborné učebně. Podnětnost výukového prostředí i vybavenost učeben je rozdílná, v případě kmenových tříd velmi dobrá. Účelně byly využívány učební pomůcky, mapy a atlasy v hodinách hospodářského zeměpisu. Didaktická a audiovizuální technika nebyla použita.

Vyučovací čas byl žáky ve většině vyučovacích hodinách účelně využit, zastoupení aktivních činností žáků (možnost hledat, objevovat, používat vlastní postupy řešení) bylo běžné. Ve většině hodin převažoval frontální způsob výuky, častá byla práce s učebnicí. Role vyučujícího spočívala hlavně v organizaci výuky a jako zdroj informací. Individuální přístup učitele k žákům byl vyvážený, individuální tempo a úkoly byly pro většinu žáků dobře zvládnutelné.

K opakování učiva vyučující používali krátké písemné práce a individuální ústní zkoušení s klasifikací, která byla většinou vyučujícími zdůvodněna. V některých hodinách prezentovali žáci své vědomosti pomocí referátu. Aktivita a zájem žáků o výuku byly patrné ve většině sledovaných hodin. Úspěšnost učení žáků byla vysoká.

Stanovená pravidla komunikace mezi učitelem a žáky byla akceptována, žáci využívali možnost vyjádřit vlastní názor a zapojit se do diskuse. Vyučující se snažili u žáků upevňovat jejich sebedůvěru, sebeúctu a výchovu k toleranci.

Ve vyučovacích hodinách byly ze strany vyučujících respektovány individuální schopnosti žáků, docházelo k ocenění pokroku, zdůvodnění hodnocení žáků učitelem bylo časté, sebehodnocení žáků bylo zaznamenáno pouze sporadicky.

Průběh a výsledky vzdělávání v přírodovědných předmětech jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Odborné předměty (ekonomika, ekonomická cvičení, účetnictví, písemná a elektronická komunikace, marketing a management, zbožíznalství, hospodářské výpočty)

Při hospitační činnosti byla sledována vhodnost a přiměřenost cílů výuky k aktuálnímu stavu třídy, ověřen byl soulad výuky s obecnými cíli a zásadami vzdělávání a soulad s cíli středního vzdělávání a jejich konkretizace ve sledované výuce. Posouzena byla i návaznost probíraného učiva na předcházející témata.

Výuka odborných předmětů, vyjma ekonomických cvičení a písemná a elektronická komunikace, probíhala v kmenových třídách. Ekonomická cvičení se vyučují ve speciálně uspořádaných učebnách s motivačními prvky směřujícími k odborné výuce, kde mají žáci k dispozici osobní počítače a elektronické psací stroje sloužící ke zpracování zadaných úkolů. Vyučovací hodiny písemné a elektronické korespondence probíhaly v odborné učebně, žáci pracovali na elektrických psacích strojích a na počítačích s programy pro zpracování administrativy a účetnictví. Při výuce byla tato technika využita účelně vzhledem ke stanoveným cílům. Žáci měli k dispozici učebnice a právní normy.

Výuka byla řízena převážně účelně, vyučující usilovali o sledování a naplnění stanovených cílů, aplikacemi na praktickou výuku se snažili zapojit žáky do hledání správných postupů, zejména při práci s reálnými právními normami.

V ekonomických cvičeních a v účetnictví pracovali žáci po společném úvodu samostatně. V hodinách písemné a elektronické komunikace měly učitelky nachystány běžně používané účetní tiskopisy a katalogy kancelářských potřeb, se kterými se žáci v praxi setkávají. Průběh výuky je zachycen v jejich portfoliích.

V ostatních hodinách, vzhledem k probíraným tématům, byla volena výuka frontální s převažující mírou role vyučujícího jako organizátora výuky a jako zdroje informací.

Aplikované metody byly vzhledem k oboru vzdělávání a probíranému učivu účelné, výuka byla věcně a odborně správná, žáci byli vedeni k užívání odborné terminologie. Tempo výuky bylo přiměřené.

Vyučující vybízeli žáky k aktivitě. Žáci projevovali v různé intenzitě zájem o probírané učivo. Jako účelné a motivující působily praktické aplikace, zkušenosti a jejich případné uplatnění v budoucím zaměstnání či životě.

Stanovená pravidla komunikace mezi učiteli a žáky byla akceptována, žáci byli důsledně vedeni k vyjadřování vlastního názoru, argumentaci a upevňování sebedůvěry. Ne vždy se to však podařilo.

V případě frontálního opakování bylo využito slovní hodnocení, v případě zkoušení u tabule byli žáci hodnoceni klasifikačními stupni. Při zkoušení se vyučující snažili zjistit, zda žáci pochopili širší souvislosti. Hodnocení žáků bylo učiteli vždy zdůvodněno, oceněna byla snaha a pokrok.

Průběh a výsledky vzdělávání v odborných předmětech jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Pro ověřování výsledků vzdělávání žáků nad rámec běžné klasifikace škola používá externí standardizované i vlastní testy a dotazníky. S výsledky jednotliví kantoři průběžně pracují. Žáci školy se zapojují do velkého množství regionálních a celorepublikových soutěží, ve kterých dosahují nadprůměrných výsledků.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných skupinách vyučovacích předmětů jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

V průběhu inspekce byla provedena tematicky zaměřená inspekce s názvem „Přijímací zkoušky na střední školy“. Její výsledky budou zpracovány do celostátní zprávy, která bude zveřejněna na internetu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina školy, vydaná Moravskoslezským krajem Radou kraje usnesením č. 17/774, ze dne 11. dubna 2002
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy dne 31. ledna 2002 č. j. 29 895/2001-21
3. Učební plány studijního oboru 63-41-M/004 Obchodní akademie čj. 19 295/94-83 s platností od 1. 9. 1994 ze dne 24. června 1994 (platné pro 4. ročník) a čj. 23 842/2001-23 s platností od 1. 9. 2002 ze dne 23. srpna 2001 (platné pro 1. až 3. ročník)
4. *Upravené učební plány studijního oboru Obchodní akademie ve školním roce 2004/2005*
5. *Učební osnovy volitelných předmětů schválené ředitelem školy pro školní rok 2004/2005*
6. Třídní knihy tříd 1.A, 1.B, 1.C, 2.A, 2.B, 3.A, 3.B, 3.C, 4.A, 4.B, 4.C a 4.D vedené ve školním roce 2004/2005
7. Rozvrh hodin ze dne 7. 2. 2005, včetně rozpisu zvonění
8. Protokoly o přijímacím řízení do 1. ročníku studijních oborů střední školy Obchodní akademie, Ekonomické lyceum a Veřejnosprávní činnost pro školní rok 2004/2005
9. Zadání přijímacích zkoušek pro školní rok 2004/2005 z českého jazyka a matematiky
10. *Školní řád ze dne 30. srpna 2002*
11. Personální dokumentace všech pedagogických pracovníků ve školním roce 2004/2005
12. *Zpráva o činnosti školy za rok 2003 ze dne 18. února 2004*
13. Plán práce na školní rok 2004/2005
14. Organizační řád – školní rok 2004/2005
15. *Zápisy z klasifikačních porad ze dne 22. listopadu 2004 a 24. ledna 2005*
16. *Zápisy z provozních porad ze dne 4. 10. 2004, 26. 10. 2004, 13.12. 2004 a 17. 1. 2005*
17. „*Obchodní akademie pod lupou*“ – vlastní autoevulace školy
18. *Soustava plánů školy*
19. *Výroční zpráva 2003/2004 Obchodní akademie a Vyšší odborné školy sociální Ostrava–Mariánské Hory, Karasova 16*

ZÁVĚR

Většina pedagogických pracovníků školy splňuje požadavky na odbornou kvalifikaci, což se pozitivně projevilo na kvalitě výuky.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání umožňují plnění učebních plánů sledovaného studijního oboru, škola je postupně inovuje.

Ve vyučování převažovala pozitiva, žáci byli zapojováni do výchovně-vzdělávacího procesu. Účastní se velkého množství soutěží s dobrými výsledky. Metody práce jednotlivých učitelů respektovaly charakter učiva i individuální schopnosti žáků.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Karel Richter	.....
Člen týmu	Mgr. Magda Trávníčková	.....
Člen týmu	Mgr. Jana Vráblíková	.....
Člen týmu	Ing. Eva Zátopková	.....
Člen týmu	Jaroslava Sivková	.....
Člen týmu	Hana Strachotová	.....

Ve Frýdku-Místku dne 29. března 2005.

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Politických obětí 128, 738 02 Frýdek-Místek. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasilá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

V souladu s ustanovením § 175 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), Vás žádám o přijetí opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti ve lhůtě 14 dnů.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 29. března 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Ing. Marián Huťka

.....

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad MSK, odbor školství, mládeže a sportu, 28. října 117, 702 18 Ostrava	2005-04-25	n2-1104/05-005134
Školská rada	Není zřízena.	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.